

PANTALEU

tre ells com a consagrat a *Pallas Athenea*. Li donarien doncs, el nom de (*Nēsion*) *Παναθηναϊον* 'illot consagrat a Atena'. L'evolució fonètica seria encara més senzilla que en el cas de Pantelleria: *Panatenèon* > *Panetaleo* (dissimilació d'una de les *n* i metàtesi de les dues vocals), i d'aquí *Pantaleu*.

Ens fa dubtar un poc el fet que també tengui el nom d'*es Pantaleu* un dels antics barris de la vila d'Andratx. Reconeguem que aquí el grec ja no es justifica prou, no sent vora el port; si no és que hi hagi hagut traspàs de nom, en època posterior a la Conquesta. Però, per què aquest traspàs? ¿Potser un fet individual d'algun habitant de la comarca relacionat amb la costa marítima? Una d'aquestes aplicacions personals del nom de *Pantaleu*, la trobam documentada, en un Pere Pantaleu, a l'octubre de l'any 1300, que figura en una escriptura de Manacor.¹ O bé en un terreny menys personal, el nom del renomemat illot es pogué pendre com a cosa simbòlica de tota la vall d'Andratx, concretant-se després en un dels barris vells de la vila. Llisteta d'hellenismes balears, en l'article *Perella*.

PANTINÉ, veg. *Pentiner*

PAREIS, *Torrent de* (Escorca, Mall. 4, b-10)

No oblidem que també pot ésser del cat. antic *Paradís* (DECat vi, 260b 36ss.) PARADĪSUS com s'ha admès en aquest llibre (b58ss.).

En dos sentits: 1) expressió antifràstica entenent 'lloc infernal', 2) el *paradís* de la nau, lloc fondo dins l'embarcació, quasi com 'sentina' (n. 2). De la mateixa manera que *raïm* es torna *rèim*, *paradís* es transforma en *parèis*; i de la mateixa manera que *deïm* va donar mall. *dèim*. Que Binimelis escrigui *Torrent de Parelles* i Furió *Torrent dels Parells* (*Hist. Mall.* iv, 96; *Panor. Opt.* --- *Baleares*, 1840, p. 128) no els compromet més que a ells: la *yl* (*ll*) ja es pronunciava *y*, des d'abans del segle xv, a Mallorca.

-PARRATX, *Bini-* (Sant Lluís, Men. 12, i-1)

Nom d'una cala i de tres alqueries: Biniparratx Gran, B. Petit i Biniparratxet.

1. Ramon ROSSELLÓ VAQUER i Rafel FERRER MASSANET, *Història de Manacor. Se-
gle XIII* (Palma de Mallorca, Gràfiques Miramar, 1977), p. 216.